

กรุงเทพธุรกิจ • ซาอุดีอาระเบีย ราชอาณาจักรร่ำรวยน้ำมัน ลงทุนหลายพันล้านดอลลาร์หวังครองความเป็นเจ้าด้านพลังงานหมุนเวียน

เหล่าวิศวกรสร้างพายุทรายจำลองทดสอบความทนทานของแผงโซลาร์เซลล์ ณ ศูนย์วิจัยพลังงานใหม่ที่ซาอุดีอาระเบียตั้งขึ้นเพื่อสานฝันเป็นมหาอำนาจด้านนี้

ดูๆ แล้วประเทศผู้ส่งออกน้ำมันดิบอันดับ 1 ของโลก ไม่น่าจะเป็นผู้นำด้านพลังงานสะอาดได้ แต่ศูนย์วิจัยในอัลลูเยย์นา หมู่บ้านแด่จัดใกล้กรุงริยาดคือตัวอย่างความพยายามพัฒนาพลังงานแสงอาทิตย์ของซาอุดีอาระเบียที่ต้องการสร้างความหลากหลายให้กับเศรษฐกิจ แทนการพึ่งพาน้ำมันแต่เพียงอย่างเดียว

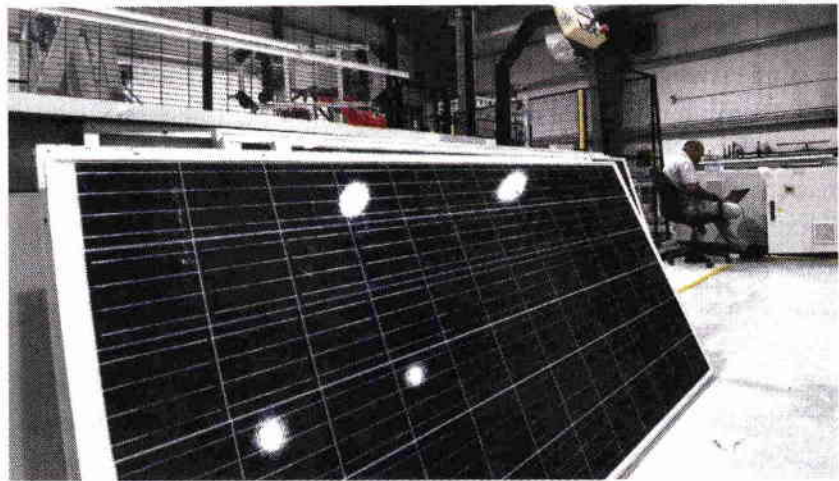
ความทะเยอทะยานเริ่มฉายชัด สัปดาห์ก่อน เมื่อมกุฎราชกุมารโมฮัมเหม็ด บิน ซัลมาน ทรงเผยโครงการพัฒนาพลังงานแสงอาทิตย์มูลค่า 2 หมื่นล้านดอลลาร์ โดยเป็นพันธมิตรกับซอฟต์แวร์ยักษ์ของญี่ปุ่น การลงนามบันทึกความเข้าใจผลิตไฟฟ้าถึง 200 กิกะวัตต์ภายในปี 2573 หรือสูงกว่าศักยภาพของโครงการใหญ่สุดในปัจจุบันราว 10 เท่า ถือเป็นแถลงการณ์ชวนตะลึงเมื่อมหาอำนาจน้ำมันกำลังรามี้อจากทองคำดำ

บลูมเบิร์กนิวส์ประเมินว่า หากทำโครงการในพื้นที่เดียวโซลาร์ฟาร์มแห่งนี้จะครอบคลุมพื้นที่ 2 เท่าของห้องกมความมเหิมมาของโครงการนี้เองที่ทำให้หลายคนไม่ยกยอเชื่อ

“เราทำได้ แต่อาจต้องใช้เวลาเรามีวัตถุประสงค์ทั้งหมดแล้ว ทั้งแสงอาทิตย์ที่ติดดิน และที่สำคัญที่สุดคือความตั้งใจ” อะเดล อัล เซฮีวิน ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยพลังงานแสงอาทิตย์ ตามโครงการเมืองกาษัตริย์อัลตุลลาฮิสเพื่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกล่าวระหว่างนำชมโซลาร์วิลเลจ ขณะเหล่าวิศวกรกำลังทดสอบแผงรับพลังงานแสงอาทิตย์ภายใต้เงื่อนไขโซลาร์แรงต่างๆ นานารวมถึงพายุทราย

ซาอุดีอาระเบียกำหนดพื้นที่ซึ่งรวมถึงโซลาร์ฟาร์มผลิตกระแสไฟฟ้าให้หมู่บ้านใกล้เคียงตั้งแต่เมื่อราว 30 ปีก่อน แต่การผลักดันเรื่องพลังงานหมุนเวียนเพิ่งได้รับความสนใจในขณะนี้ โดยมีแรงจูงใจสำคัญมาจากการนำน้ำมัน

ซาอุดีอาระเบีย พัฒนาพลังงานหมุนเวียน

สำรองมาใช้มากขึ้น ซึ่งนั่นคือแหล่งรายได้หลักของประเทศ

ปัจจุบันซาอุดีอาระเบียต้องขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติมาตอบสนองความต้องการพลังงานในประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและนำมากลั่นน้ำจืด การบริโภคน้ำมันอยู่ที่วันละ 3.4 ล้านบาร์เรล ซึ่งคาดว่าจะปริมาณจะเพิ่มขึ้นเป็น 8.3 ล้านบาร์เรลภายใน 10 ปี เท่ากับว่าน้ำมันดิบที่ประเทศผลิตได้ถูกนำมาใช้หมด

เอลเลน วาลด์ นักวิชาการจากอาระเบียฟาวเดชัน กลุ่มคลังสมองสนับสนุนซาอุดีอาระเบีย ผู้เขียนหนังสือซาอุดีอิงค์กล่าวว่า ประเทศนี้มีวิสัยทัศน์มานานแล้วว่าจะเป็นผู้ส่งออกน้ำมันและไฟฟ้า

“วิสัยทัศน์ดังกล่าวจะต้องมีการติดตั้งแผงพลังงานแสงอาทิตย์ขนาดใหญ่มากตามความเข้าใจของดิฉัน โครงการนี้จะทำเป็นสวนๆ ไม่ใช่แค่โรงงานใหญ่เพียงแห่งเดียว”

กระนั้นขอบเขตที่แท้จริงของโครงการซึ่งตั้งเป้าผลิตไฟฟ้าเหนือกว่าเป้าหมายที่ 120 กิกะวัตต์ภายในปี 2575 ของซาอุดีอาระเบียเองก็ทำให้หลายคนสงสัย

“แม้ว่าซาอุดีอาระเบียจะมีที่ดินรกร้างว่างเปล่ามากจนเกินพอ ก็ไม่ได้ต้องการพลังงานแสงอาทิตย์มากขนาดนั้น ทั้งยังมีข้อสงสัยว่ากระแสไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าใหม่จะผลิตทันตามกรอบเวลา

หรือไม่ภายในประเทศเดียว ทุกคนมองตรงกันว่าตัวเลข 200 กิกะวัตต์มากเกินไปจริง” บาร์ต ลูคาเรลลี กรรมการผู้จัดการบริษัทที่ปรึกษาด้านพลังงานและโครงสร้างพื้นฐานเอดับเบิลยูอาร์ลอยด์กล่าวและว่า

ซาอุดีอาระเบียจำเป็นต้องสร้างสมดุลระหว่างพลังงานหมุนเวียนกับพลังงานฟอสซิลมากกว่า พร้อมชี้ว่า เอ็มโอยูเรื่องพลังงานแสงอาทิตย์ไม่มีผลบังคับให้ต้องปฏิบัติตามในขณะนี้

การจัดการกับปริมาณพลังงานตามที่วางวิสัยทัศน์เอาไว้ ผู้เชี่ยวชาญกล่าวว่า ซาอุดีอาระเบียจำเป็นต้องลงทุนก่อนโตปรับปรุงสายส่ง และสร้างแบตเตอรี่สำรองไฟขนาดใหญ่

จะว่าไปแล้วความฝันเรื่องพลังงานแสงอาทิตย์มีแรงขับเคลื่อนมาจากการเมืองในภูมิภาคมากกว่าเศรษฐกิจ

“ปัญหาของซาอุดีอาระเบียคือ คู่แข่งอย่างอิหร่านและกาตาร์ต่างมีแหล่งก๊าซธรรมชาติที่ตนไม่มี นี่คือเหตุผลว่าโครงการปฏิรูปของเจ้าชายโมฮัมเหม็ดจึงต้องเน้นเรื่องพลังงานหมุนเวียน

ไม่ใช่แค่เตรียมเศรษฐกิจของประเทศในอนาคตยุคหลังน้ำมัน แต่เพื่อให้ตนเองมีความสำคัญด้านภูมิรัฐศาสตร์ต่อไป” เจมส์ ดอร์ซีย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านตะวันออกกลางจากสถาบันเอส. ราชธาตันัมเพื่อการระหว่างประเทศศึกษาในสิงคโปร์สรุป